

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 4.— Núm. 136.— Diumenge 15 de Mars de 1903.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrecs públics; volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereix a la organització interior de nostra terra; volém que catalans sian los jueus y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instància los plets y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos; y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsova presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Lo Catalanisme és invencible

Los nostres companys de Barcelona i altres llocos de Catalunya han tingut de sostindre durant la lluita electoral prop passada, una batalla digna d'altres païssos més avansats y d'altres temps més heroïcs contra tots los enemichs de la patria units per un sol ideal, un ideal corruptor y macabre: l'odi que senten per tot lo que significa progrés y prosperitat de la terra catalana. Nosaltres que estem esgriment ja les armes per comensar ab la mateixa fè y decisió una lluita igual, felicitèm de tot cor als catalanistes que de Barcelona y altres comarcas nos han ensenyat de combatre l'enemic y ns han portat, per dirlo aixís, ab lo seu exemple de grandiosa fermesa y coratje, pel camí de la victoria.

En las darreres eleccions si'l catalanisme a Barcelona no ha sortit triomfant, quan menys ha obtingut una victoria completa. Res hi vol dir uns quants cents vots emisis per gent inconscient y feble, acapillada per explotadors del proletari, fanatisada per excitadors posats a sòu pel centralisme y que aqueixos vots robats a la conciencia fanàtica hagin decidit lo triomf dels nostres contraris; res hi vol dir, ja que la manifestació feta per las forses catalanistas en una campanya electoral considerada de poca trascendència, ha sigut colossal. Res hi vol dir també que'l triomf s'hagi decidit per nostres contraris, pels enemichs de Catalunya, pels partidaris de l'anarquia y del desordre social, pels explotadors de l'obrer català, perquè aqueixa derrota noble y glòria ens ensenya ahont radica la forsa dels nostres enemichs, los medis pera combatre y pera obtindre en la pròxima lluita electoral un bon triomf pel catalanisme, triomf considerat per tothom com indisputable.

Pera deturar un moment lo catalanisme si se'n han tingut de fer d'esforços! Han anat units los republicans que excitan l'obrer al pillaix y al desordre yls de la república conservadora jacobina, los vergonyants defensors de un absolutisme despòtic y tirànic cobert hipòcritament ab una pell de ovella yls panxa-contents caciquistes explotadors de la cosa pública partidaris y delegats dels oligàrcas que malgovernan los interessos de l'Estat. Tots junts, units en grupo compacte per la mateixa mancomunitat d'odis y ab una fermesa digna de mellar causa, han presentat batalla al catalanisme y momentàniament lo han venut per la forsa del xanullo y de las malas arts. Ab tot, la derrota ha sigut de tan poca importància, que esperem ansiosos lo moment de revenir-la malgrat sigui molta la forsa dels enemichs de la Patria. Lo catalanisme és invencible.

Seguim nosaltres l'exemple de Barcelona y presentem batalla als nostres enemichs, que la victoria no és pas llunyana. A tot arreu de las nostres hermosas y desgraciadas encontades trobarem companys fermes y decidits disposats a combatre. Continuem la santa creuada, que'l nostre s'ha de discutir y resoldre, és de vida o mort pera la propietat, l'industria yl comers de Catalunya; és lo primer pás d'una administració autònoma y honrada; és lo trencament d'una cadena que'n agarrota, supeditant eternament lo nostre treball al geni fantasiós, aventure y malgastador d'una gent sempre afanyosa de treurer més al sol que no tenen a l'ombra, d'una gent que no coneix l'estalvi ni l'administració entenimentada.

Aquesta part del nostre programa, que a las Corts s'ha de discutir y resoldre, és de vida o mort pera la propietat, l'industria yl comers de Catalunya; és lo primer pás d'una administració autònoma y honrada; és lo trencament d'una cadena que'n agarrota, supeditant eternament lo nostre treball al geni fantasiós, aventure y malgastador d'una gent sempre afanyosa de treurer més al sol que no tenen a l'ombra, d'una gent que no coneix l'estalvi ni l'administració entenimentada.

Que s'hi fixin los propietaris que pagan, fa tants anys, contribucions crescudissimas per terras que res produxeixen, y que han de viure escatimat centims a verdaderas necessitats materials y morals pera po-

a buscar l'insignificant que, a barata de molts sacrificis de tota mena, dóna lo càrrec de diputat.

No hi vá per conveniencias particulars y utilitaris dels mateixos candidats o dels caps de colla del partit, diguemho aixís; que ni a aquells ni a estos los hi calen ni's hi convenen.

No hi vá per afiansar desde Madrid lo mangoneig polítich en alguna província, com algunes colletas de la família monàrquica o republicana; lo Catalanisme desprecia, aborreix y combat de mort tota mena de preminencies y caciquismes.

Hi vá, principalment, per a afirmar, devant de las démés regions d'aquesta Espanya morta, talment abestessiada ab los fàrmachs, rojos o negres, que collas de vividers li han anat donant des de molts anys pera que no's sentís de la llur opressió, la personalitat de Catalunya que, per dignitat y dever, ha de fer respectar son modo d'esser y las lleys constitutivas de son organisme com a poble; hi vá, després, pera donar hàbits de ciutadania y de vida política verdadera, al nostre poble que no'n té, preparantlo aixís d'una manera lenta, però eficacíssima, pera governar casa nostra'l dia, que fatalment ha de venir, que ho tingui de fer; y, lligat ab lo primer si qu'hem indicat, hi vá també pera un altre que cal posar ben clar devant dels ulls de la nostra gent, pràctic fins al moll de l'ós; hi vá pera oposar una resclosa a l'eterna disbaixa que la politiqueria a la castellana fa de tot lo nostre patrimoni moral y de tot lo material; dels nostres sentiments y de la nostra bossa.

Deixant per ara'l primers y parlant d'aquesta; qui no l'ha sentida la grapa del fisch espanyol arrapant bella part de sos estalvis y suadas, pera convertirlos en aliment de paràssits, en menjar y rumbear d'inèptes que moltes gracies podríam dar a Déu de que no més fossin inútils y no, com ara, altament perjudicials; en obras públicas que no serveixen pera'l pùblic, en centres d'ensenyança hont se desconeix lo verdader art d'ensenyar, en serveys de comunicacions que fan anyorar los temps en que's feyan, ab animals y peatòns y en que'l llares no més eixian per las carreteras, en marinas de cartró que s'enfonzan no més al brunzir de las balas enemigas, en fortificacions de decoració y en ports dintre'l ls quals naufragan los barcos?

Tots, tots l'hem sentida aquesta grapa, inmensa pera agafar, foradada pera llençar, arrebassarnos lo que no podem darli, pera no retornarnoslo en cap forma.

Donchs bé: un dels fins del catalanisme al dur al corcat Parlament espanyol representació noble, honrada y valenta de la nostra rasa, és posar terme a aqueixa disbaixa, tancant la xucladora de l'Estat; que no més pugui exercirse dins d'un clòs fitat, ab l'establiment d'un ample y verdader Concert econòmic; ample, que té d'abassar tota la regió catalana; verdader, que ha d'esser fet sense reticencias ni reserves per part del Gobern, que poguessin servir pera explotarnos més o menys apesar de nit contracte.

Aquesta part del nostre programa, que a las Corts s'ha de discutir y resoldre, és de vida o mort pera la propietat, l'industria yl comers de Catalunya; és lo primer pás d'una administració autònoma y honrada; és lo trencament d'una cadena que'n agarrota, supeditant eternament lo nostre treball al geni fantasiós, aventure y malgastador d'una gent sempre afanyosa de treurer més al sol que no tenen a l'ombra, d'una gent que no coneix l'estalvi ni l'administració entenimentada.

Que s'hi fixin los propietaris que pagan, fa tants anys, contribucions crescudissimas per terras que res produxeixen, y que han de viure escatimat centims a verdaderas necessitats materials y morals pera po-

quer acudir al cap del trimestre a uns impostos elàstics, però no pera arrossarse sinó peral creixer de cada any; que s'hi parin los industrials que ab enginyos no arriban, satisfets llurs gastos yls de llur família, a fer en paus y en paus ab una Administració que s'inventa tarifas plenes de tota lley de martingalas; que s'hi pensin los comerciants que no poden desenrotllar llurs negocis sense trobar la famèlica boca de l'Estat amenant mossegar de mort si no se'e l'omplà de diner; que s'hi parin tots, que'l problema és de poguer viure descansadament, tributant lo just y rascaballintos de lo tributat ab bons serveys públics, o d'haver d'arrosgar aquesta vida morta, miserabile, penosa, que's resueneix en aquella frase tant comuna: «treballèm pel Gobern».

Lo Catalanisme'n ofereix avuy un medi de cooperar a l'obra gegantina de redimirnos d'aquest estat de miseria que'n opimeix: nos convida a portar al Parlament a fills de la nostra comarca, a germans nostres, que tenen nostres mateixos interessos, que se senten ofegats del dogal que a tots nos opimeix... Y serèm tan inconscients, tan irreflexius, tan encantats o tan lluscós, que li neguèm l'ajuda del nostre vot y dels démés que poguèm aportarli, pera quedarnos a casa ab la conformació estúpida de l'impotent o pera ajudar ab ells als partidaris d'aquest estat denigrant?

Propietaris, industrials, comerciants de la nostra altra, es cuvoshi bé y obreu en conseqüència.

J. P. y T.

Los Republicans y las elecciones

CARTA DESCLOSADA

Per son mèrit intrínsec, y a l'en-smps perquè constitueix una rellevant prova de bon sentit, d'abnegació y de civisme, reproduim ab moltissim gust la següent carta oberta que ha publicat nostre confrare *La Veu de Catalunya*, carta que fa més important la significació de son autor, sos constants sacrificis per la causa republicana yl merescut prestigi de que gaudeix entre sos correligionaris.

Senyor don Ricart Guasch, president del Comité provincial de fusió republicana, de Tarragona.

Sempre benvolgut y respectable amich meu: Quina impresió m'ha produït, me pregunta vostè, lo triomf de la candidatura republicana, barcelonina, en las eleccions que acaban de ferse?

Com sé que vostè no ha d'incurrir en la vulgaritat d'adjetivarme de *mèdioeval* y traidor als principis republicans que sempre he professat, perquè acudeixo a *La Veu de Catalunya*, vaig a permetrem contestar la seva pregunta, per medi de aqueix gran periòdich de la nostra terra, fentlo ab aquella sinceritat que ja sab vostè, és en mi, habít y necessitat.

La nova del triomf del republicanisme barceloní, de moment me deixá formalment aclaparat, més tart, me produí una impresió de fonda tristesa.

D'aclaparament, perquè considerant lo catalanisme com un moviment dels més sans y vigorosos que en la nostra terra s'han registrat desde la revolució setembrina, positivament més beneficiós que questa pera la vida de Catalunya, no m'podia explicar questa actitud suicida del republicanisme conscient y de bona fè que ha existit a Barcelona, combatint al catalanisme ab una sanya y coratge, que no he sabut veure empleat altres vegadas, en lluita contra los eterns enemichs de la civilisació y progrés d'Espanya.

De fonda tristesa més tart, perquè aqueix gran triomf dels republicans, és un fet, pera mi, regressiu, espantosamente regressiu y reaccionari, en quant tendeix a destruir un moviment que ab sa empècta poderosa y a costa d'extraordinaris sacrificis y exemples de

gran civisme, ha remogut la conciencia catalana, arribant a fer tronollar lo mateix règim imperant, a quina mala sombra y influència són certament degudas, las grans vergonyas y desgracias que s'han registrat durant aqueixos darrers vint-i-cinc anys.

Què havèm fet nosaltres, en canvi, pera la consecució de las que en creyem de bona fè salvadores ideas nostres? De què va servir aquella primera Asamblea de fusió republicana, tinguda a Reus, y de la que va ésser vestit, *ánima mare*, posant a son servei y sostenent lo seu potent cervell y conseguint més tard retardar la dissolució del partit, sols per la confiança que a molts inspirava vostè, ab lo seu gran y merescut prestigi y austerioritat de sa vida pública y privada, que són verament exemplars?

Y què, d'aquelles ridiculases adoracions fetichistes que desde dalt se'n imposavan, d'aquelles violentacions de la nostra conciencia per la serie de sacrificis, fets y accions que realisarem per disciplina y pera la salvació de la patria agonitzant, procedint alguna vegada en forma que la sana moral condemnà, tot creyent en las afirmacions categòriques y solemnies dels senyors Morayta, Corominas, Junoy y Artola, y dels qui no havèm rebut encara una explicació satisfactoria que poder transmetre a la nostra pobre gent, tan suferita, ilegal y honrada?

Ja ho veu: no varem saber fer res de profit pera la patria, y això que la desfeta colonial nos donava tota la feyna casi feta, y sols havèm servit pera desmoronar als que feyan bona feina.

Perquè jo no sé si'l combatre al Catalanisme y treballar per la seva destrucció, és bò pera la causa republicana; però a ben segur que ab lo caciquisme barceloní, qui predomini y influència fatal no pogueren may desfutar los republicans, ne tenen gran alegria'ls partidaris d'aquellas quatre unitats preconisadas per en Salmerón al «meeting» de Castelló, tota l'immensa colonia de empleats que viu a Barcelona, tots aquells elements a qui interessa la continuació d'un règim, ab qui funcionament las regions y comarcas, especialment de la meseta central, que exportaven sos productes a Cuba y Filipinas, tenen avuy un gran mercat a Catalunya.

En una paraula: per demunt dels noms y de tot quant se vé apparentant, no hi ha en lo fons, al més pobre jutjici, més que una gran y escandalosa fàcicio. Lo triomf de la candidatura republicana, dit en crù, significa la continuació de la política madrilenya usual, ab totas las seves funestíssimes conseqüències pera la vida d'Espanya.

Y vegi vostè, estimat senyor Guasch, fins ahont arriba la perturbació del bon sentit, fixantos en un sol detall.

Vostè coneix a n'en Lluhí y Rissech desdel temps en que estava al despaig d'aquell eminent advocat y mestre de crítica literaria, en Joan Sardà, qui, ab en Coroleu y'l nostre gran Ixart, ja sab mèllor que jo, que ocupaven lloc preeminent en lo camp de las lletres catalanes.

Vostè sab, ademés, perquè n'hem parlat algunes vegadas, que en Lluhí no sols es lo cervell més ben organitzat de l'actual federalisme català, y d'una austerioritat exemplar en sus costums, sinó que recorda a la vegada, per aquella concisió tan justa y acabada de la seva paraula y de la seva ploma, potser més que cap altre pensador català, al gran home, en Pí y Margall.

Y encara sab més vostè, perquè sab que en Lluhí té per una de las més grans iniquitats, la redempció metàlica del servei militar, y condemna y ha condonat en meetings y en la tribuna periodística, lo mateix servei obligatori, que proclama com l'última paraula de la moderna sociologia, lo republicanisme unitari.

Donchs bé: en Lluhí y Rissech, enemic rabios d'un sistema que obliga brutalment a que vagi al servei, a ésser canó de canó lo fill de l'obrer, perquè no té 300 duros, y que, partidari del servei voluntari, diu ab rahó que al servei de las armas hi vagi qui vulgui, ha sigut derrotat, precisament en lo districte ahont predomina l'element obrer. Vol contrastar més monstruos?

Aixís, per ésser llògichs, si van en candidatura certs homes de talent, significació y virtuts que jo coneix, deuen los republicans combatents a sanch y a foch; y axis, en creixent y tremenda progressió l'instint suicida, la desviaçió del bon sentit, arribarèn a n'aquella aberració de l'espiritu de que'n parla Taine en l'admirable estudi que del ja-

cobinsonisme fa en sos «Origines de la France contemporaine».

Ja casi hi som: *La Publicidad*, edició del vespre del darrer dilluns, n'és un bon síntoma.

Que un poble carregat d'impostos, vivint vida miserable, famolench, víctima de grans abusos y injusticias, que's fan a l'amparo de tiràniques y arbitràries disposicions, adocrinat per declamadors y per sofistes, treballi inconscientment pera sostenir un estat de cosas tan corromput com lo que impera a Espanya, y que poc variaria, segons crech, ab una república unitària y centralista, és verament cosa ben tristal.

Tal és lo que pensa y creu, y ab tota llealtat li exposa, son devot amich y admirador de sus virtuds y sabies,

GOYE.

Tarragona, 10 de Mars de 1903.

MÉS REFORMAS

Hem llegit que'l Ministeri de la Gobernació, Sr. Maura, ha dit que tan aviat hajan acabat las eleccions comensarà a publicar variés reformas que projecta fer, sobre tot en lo referent a l'Administració local, per ésser aquesta la base de la veritable administració del poble, avuy tan abandonada y desatada.

Si las reformas que'n anuncia han d'esser talladas pel mateix patró que la que féu sobre ordenació de pagos y la del Sr. Dato referent al Notariat, preparèm-nos pera assaborir una altra vergassada a Catalunya, puig és d'esperar que la *bien entendida* que donará a l'Administració local, sera per l'estil d'aquelles.

Lo períodic del qual hem près aquella notícia, anyadeix que pera realisar lo Ministro son pensament, haurà d'aumentar lo pressupost de son ministeri en las partidas de comunicacions y guardia civil. No s'abé veure la relació que té lo reorganizar l'Administració local, avuy tan abandonada segons confessió del mateix Ministro, ab l'aument de la guardia civil, com no siga que'l Ministro entengu ja per endavant que'l projecte anunciat ha d'esser tan combatut que solzament puga plantejarse ab la *forsa de la rahó*.

També diuen que l'esmentat Ministro té ja acabats los projectes de nova lley municipal y provincial. Aquesta noticia si que gairebé ns dóna ganas de riure, puig fá ja alguns anys que cada nou Ministro'n anuncia la modificació de l'esmentada lley, però com may arriba l' hora de que això siga un fet, sembla que'l Ministro volen aprofitar-se de dita lley pera *dorarnos la pildora* als catalans y tenirnos enganyats.

Però tinguin en compte que avuy ja no se l'enganya al país; que avuy lo poble vā despertar-se de son ensopiment y comensa a entender lo que li convé,

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

J. CABALLÉ Y GOYENECHE
TARRAGONA

Teléfono, 42

RAMBLA DE S. JUAN N° 48

Teléfono, 42

DE LA
ANTIGUA FÁBRICA
de SEDERIOS Y TALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Gusi
BARCELONA

Artística para Salones
en Bronzo

Bronzo-Or

Plata Santamaría

de la casa

A. y A. Santamaría

BARCELONA

ORNAMENTS D'IGLESIA

ans de que entrés en lo lloc de la ditxa, sortí a rebrelo per l'inmensitat dels espays.

Encara Colón no deixava les portes de la Benaventuransa, ab permís de son Rey y Senyor, que's trobà ab l'ànima de l'amador més gran de nostra Patria catalana.

Estranyat en cert modo'l Dr. Robert d'ésser rebut ans d'hora per un personatge de tanta valua, li dirigí la següent expressió:

—Ahont vas, Colón?

—Ja ho veus, te vinch a rebre per parlar ab tú dues paraulas.

—Parlan encara que vulgas duescentas,—digué'n Robert, desitjós de sentir la veu d'en Colòn.

—Donchs lo motiu de vindre a rebret és per ferte's honors anticipats y per preguntarte, me digas clar, ja que vens del món, què tal ha quedat la qüestió de las Colonias, si és que sa entrega fou fingida o verdadera, que jo'm crech que fou lo segon, atès lo caràcter d'alguns d'Espanya. No estranyis aital pregunta per quant assumpts d'eixa mena, com que son de consideració, quedan en lo llibre de l'Altissim y poch sabèm d'ells; y això que jo m'he interessat per eixa qüestió moltíssim, puig és ferme a mi imperdonable agravi, ja que després de mil sofriments y embarts del crudel mar, pogué veurer eixir lo Sol de mon descubriment en la terra més enriquida, que com joya preuada oferí a l'ingrat Estat espanyol.

—Donchs respecte d'eixa pregunta has encertat a quí podias dirigirla per quant jo vaig freqüentar un poch las Corts y sé l'aital jugada. Com tú sabs, per molt temps Cuba fou mal administrada y a més ultrajada, y d'aquí vingué sa sublevació en contra Espanya. L'Estat espanyol sostingué per pantomima la guerra y quan arribà l'hora l'entregà als Estats Units. Jo en aquell temps no era polítich, mello d'alt, no ho demostrava; però al veurer semblant traïció, abandonant en cert modo la medicina a quina font acudian infinitat de malaltas, deixant lo bé particular pel bé comú, sortí en defensa dels nostres drets y contraposantme al centralisme, vaig formular lo regionalisme per fer compendre als cacichs madrilenss que Catalunya no tenia la més petita culpa respecte la pèrdua sensible del nou món...

Calla entristit en Robert y va trencar lo silenci en Colòn d'eixa manera:

—Gracias, amich Robert, dónam un abrés de germanor, ja que tú, verdader català, te mostrares enemic dels que fins en la meva mort me volgueren ésser traidors, despreciant y llençant lo que'm costa gotas de sanch...

Així permanesqueren llach rato eixos dos sers entrístits y abrazzats com si fossin dos cors verdaderament enamorats, fins que en Robert digué moltíssim dolorit:

—Lo que sento que a l'ésser al meller de mon combat polítich, en prò de ma aimada Catalunya, l'Etern decretá la meva mort...

A lo que desseguida respongué Colón penetrant més los designies de Déu qu'el Dr. Robert, per ésser ja morador de temps de la Patria dels justos:

—No't conmoguis Robert; ha nort ta persona en la terra, mes ha quedat ton esperit que podrà donarli vida y

junt ab ell, tens lo meu que t'ajuda en tas lluitas políticas, puig jo soch tan catalanista com tú y enemic del caciquisme que equival a l'injusticia.

En lo cor d'en Robert, aclaparat per la tristesa, sortí'l sol de l'alegria y la ditxa y encaixant eixos sers llurs mans se dirigiren en vers la Patria eterna.

Ans d'entrar en ella, volguent en Robert despedirse de Barcelona, girà sa mirada a la populosa ciutat comtal, y lo primer que veié fóu l'estàtua de son amich Colón, quina li cridá l'atenció perquè tenia encara son dit senyalant la direcció de nostras antigues colonias, y li digué:

—Company de causa, ¿sabs què penso? que'l centralistas madrilenyins fins potser intentarán traure la estàtua de llurs províncies dominadas, puig ella los és lo crit de venjansa més ferotge que pot resonar en la terra.

—No'm sab greu fugir de las provincias castellanas, si'm quedo en la Patria catalana.

—Ah! no temis, que en ella hi viurás sempre, puig se t'aima molt.

—Donchs tambéls senyalaré sempre com a bon pilot la direcció que han d'empendre los catalans per arribar al port de salvació, al progrés humà y a la salvació eterna.

RAMÓN SALVADÓ.

Comentaris

L'obra d'en Romanones

Poch temps fà qu'un ministre, tarat de còs [y d'ànima,

Volgué allà en son deliri ferir als catalans, Volgué que nostra llengua fugís de las escolas Manant que'l Catecisme s'ensenyi en castellà. Miréu! ni ab Déu voldrián qu'el català parles

[sim Y això és una vergonya que al món no s'ha

vist may, La llengua que dels pares reberem tan hereditat [mosa

No hem pas de menyspreuarla, no l'hem de

[atreconar. Això sols ho imposa un poble que'n conquis-

[ta N'ha subjectat un altre y tracta de ofegál, Li roba fins la llengua qu'es la més rica joia

Que guarda ab tant carinyo, que guarda ab

[tant afany. No fem pagà a Castella la falta ab que uns

[quants bojos Doctors de la política, nos van agravar.

Aquests són los que'n odian, aquests los que

[voldrían A nostra hermosa historia omplírla bé de sang.

Com ells no saben viurer més qu'ab l'esquena

[l'dreta Y ells dóna molta febra l'ajupirse al treball,

Però tant los hi rasca que un poble com lo

[noste Visqui ab tanta noblesa, guardant sa dignitat.

Llavors donchs no podrían a son pler mane-

[jarlo Ni'ls fóra mai tan fàcil l'anar lo dessangrant:

Llavors lo caciquisme tindrà poca vida

Y sens lo caciquisme tot se'n vá a Campistraus.

Mes nostra aimada patria no vol qu'aixis la

[tractin Ni'ns plau que'n considerin com poble con-

[quistat, Tenim dret d'usar sempre la nostra parla be-

[lla Y al qui vulgui oposarshi ja li traurà el

[cap. Que vingui un Romanones ab tanta petulanc-

[cia, (Sols perque la Gaceta tenia entre-sas mans)

Aquí a bofetejarnos com vá fer alashoras Privant que la Doctrina s'ensenyi en català Y feya quatre días que vá venir a l'enterro De nostre gran poeta, de Verdagué immortal, Com si volgués rendir-li també son homenatge, Com si sentiris la pena que davan nostres [planys,

Per l'hipocresia d'aquesta gent política

Es l'arma de que's valen per fer aquí tant mal,

Si avuy venen ab festas, de son costat fugimne

Perquè és senyal ja certa que ns feriran demà.

Lo nom d'aquest ministre serà per Catlunya

Un nom plè d'ignominia y sempre molt odiat:

L'istoria ab l'altre Comte, de trista recor-

[dansas, posicions de Lleó XIII, que tant han contribuit a l'engrandiment de l'Iglésia Romana.

Se llegí tot seguit lo nom de las composicions premiadas, pel senyor Secretari, fent ensemeps un judici critich del llur mèrit. Lo primer premi que consisteix en un «Grau major en Sagrada Teologia», fou guanyat per Eribert Abella y Canals, pvr.; del segon, que consisteix en un «Grau major en Sagradas Cánones», ne fou guanyador Joan Vinyes y Martí, pvr.; del tercer, un «Grau major en Filosofia», Jaume Segura y Comes, seminarista de Lleida; del quart, una «Lápida de marbre ab l'escut de Lleó XIII, de plata», Rafael García y Segarra, canonge magistrat de Tortosa; del quint, una «Escrivania de plata», aquest no s'adjudica, però la Comisió, fent us d'una de las facultats que li dónan las condicions, la 4ª del Certamen, l'adjudica com a premi al tema 14; del sisè, una «Ploma de plata», Joan Lladó y Oller, alumne del Colegi espanyol de Roma; del setè, una «Creu d'ébano ab lo St. Crist y adornos de plata», no s'adjudica; del vuitè, un «Relotje de sobretaula», Manel Luna y Carner, del I. C. de María, y a més un accésit y dues mencions honoríficas a Manel Beltri, de Tortosa, Antoni Ximenis, alumne del Colegi espanyol de Roma, y Santiago Español, escolapi, respectivamente; del novè, un «Objecte d'art», Emili Morera y Llauradó; del desè, una «Obra escultura», Joan Oller y Llauradó, obtenint la composició número 47 que també obtinga a aqueix premi, lo del Sr. Bisbe de Lleida que no s'adjudicà; a més se dóna un accésit; de l'onzè, un «Lliri de plata», aquest premi, com hem dit, fou adjudicat a altra composició de diferent tema, ab tot, se'n concedí una menció honorífica; del dotzè, un «Objecte d'art», Demetri Velasco y Sarassa, escolapi, concedintse dos accésits a Ramón Bergadá, Pvr., y Francisco Sanromá, Pvr., respectivament; del trezè, un «Ram de jassamins de plata», Jordi Canadell y Jacas, Pvr.; també concedí un accésit a Ramón Bergadá, Pvr., y un altre a Antoni Doltra, y una menció honorífica a Joseph Veciana; del catorzè, una «Lira d'or y plata», com a primer premi Francisco Brunet, de Barcelona, y com a segon a Teodor Echegoyen, organista de la nostra Catedral; del quinze, un «Llaut de plata», a Santiago Horguindey, de Puerto de Béjar (Salamanca), donantse dos accésits, un a Joseph Sanxo, de Barcelona, y l'altre a Miquel Arnández, de Saragossa.

Gairebé de totes las composicions premiadas se'n llegí un fragment, que revelava en algunes de ellas un mèrit no gens comú. Las poesías, treta d'una de llatina, las demás totes eran catalanes.

Pera finalizar tan agradós acte, que honra de debò a la nostra Universitat y de lo que se'n pot enorgullir

Tarragona, lo Sr. Bisbe de Solsona

feu un parlament, en lo qual yá fer

gala de grans qualitats oratorias y d'una imaginació hont s'hi veyà'l

llevat de la rassa dels pobles orientals, que no endebadas van infiltrar

llur esperit en llurs denominacions,

en la terra valenciana, de la que n'és

També'l canonge Colléll va recitar algunes poesías sevias, de molt de mèrit, y inicià una idea que fou aplaudida de tothom, la de posar una lápida de marbre en un dels llens laterals de la fachada de la Catedral, ahont s'hi grabés ab letres de bronze lo *carmen secular*, que és una de las derreras poesías de Lleó XIII, digna d'esser comparada ab la de les dels millors clàssics.

RECORDS DE PELEGRÍ

FULLAS DE VIATJE

A bordo del «Montevideo»

Los últims rastres de la llum crepuscular tenyeixen d'or l'horitzó de ponent, y'l «Montevideo», aigües endins, segueix ab la seva marxa magnífica que'n admira y encanta, produintnos als pelegrins una forta alegria y cert inexplicable anyorament. Las conversas són totes animadas; allí tot se retrau, de tot se tracta, tots som iguals, tots som amics; se renoven coneixences, se'n agafan de novas, y'l senzill obrer alterna de bò y mellor ab lo menestral, ab lo sacerdot y l'opulent, és a dir, que'n trobem en plena democracia cristiana, y qui encara no se sent desvanescut pel mareig, únic encontre al que hi ha que plantar cara, tots mostrarse forts com un roure y disposats aguantar fins a ésser a terra. Emperò les apariencies enganyan boy sempre y, vulgars no vulgars, són contats los que, resistint lo continuat y seguit abrandament de la

nau, l'acaronament dels aires marins, lo sorprendent d'aquell horitzó ampollos, o'l cambi soportat de temperatura experimentat ab lo entrant surt

continuat de camarots cap a cuberta, vaneixaments; que, tot y ésser en los

mes qüestió d'instants, no deixa de tothom ésser un mal rato. En terra ferma dins d'el mar: la naturalesa s'imposa.

N'obstant d'això, tot és alegria, tot

és tabola, y sembla talment que aquella massa enorme del barco sia

que no pas pel mateix vapor, que ab

gran terrabastall se fa sentir en las

pregonas encofrades habitacions y

en les glopodes de fumerola y esbul

legaments de la xemeneya.

Una quants campanades han donat l'avís del sopar, al que s'hi agafa

tothom que pot bonament. Bons tra-

gos y pès a la màquina, veurem

que'n donarà Déu! Y a fè que la mar

talment sembla un enjup: quieta y

encalmada, d'un blau verdós d'esme-

rgada y transparenta y hermosa com

lo cel.

Un aire prim y fresquiol, gairebé imperceptible, y lliscant pels nostres caps fent volejar las banderolas del barco, las brusas, mocadors y corbatas dels que traquen a cuberta. Sembla que'n estén a casa; grups aquí y allà, menjant y bebent, regant la guia, contant rondallas; uns que s'enfilan als pals abaixats de les velas, altres per demunt la tauladeta dels gallines; aquí uns quants que asseguts demunt los rotllos de cordam comensan a buidar las fiambres, allà un altre colla que fán la carteta, altres que resan lo sant rosari, aquells que s'escargamellan entonant l'himne de pelegrinatge, aquells que la pegan en desgranar després de l'una l'altra totas las cansons populars que'n hi acudeixen, y en fi, tot plegarat és una pluja intermitent d'aigües, d'anyoransa, de desij y de fè, manifestantse de mil maneres ab viscós y resos y cants y bonas y famili

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antissèptichs, anti-catarrals y anti-asmàtics que's des prenen mèntrament van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ACCESOS PULMONARS, etc., etc.**

Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANGERS

Centre d'Informació Comercial

Volum ja dedicar a dit mobiliari unes quantas ratlles la setmana passada, mes desistirem de ferho, esperant que quedés instalat y poguer així oferir una descripció total del saló de graus a nostres llegidors.

La visita que ferem lo diumenge passat al canonge Dr. Collell que s'hostatja durant sa curta estada en aquesta ciutat en lo Seminari, nos donà ocasió de realisar nostres propòsits, gràcies a l'amabilitat que distingeix al digne Vis-Rector de dit establebiment docent, nostre bon amich lo Dr. D. Isidro Gomá, qui tingué pera nosaltres múltiples atencions y nos facilità poguer cumplir nostres desitjos n'obstant las moltes ocupacions que son càrrec l'imposava en estatua.

L'efecte que produeix lo nou saló de graus és realment sever y elegant. Es forma rectangular y està pot dirse dividit en dues seccions, una destinada al públich y altra sobre dos graons forma l'estradó ahont s'hi instal·la lo tribunal examinador.

Les arts sumptuaries han rebut digne hostatge en lo decorat de las dues seccions y ab l'importància que a cada una d'ellas correspon. L'estil adoptat ha sigut lo propi pera un saló destinat a actes tant severs com són los d'investir ab lo grau de doctor als que deuen ésser guias de nostra conciencia.

La decoració es mitgeval, com la empleada en los grans edificis de l'edat mitjà. Los paraments de las parets—única cosa que encara hi falta al nou saló—estaran tapissats. Lo sostre lo forman una sèrie de vigas deixant amplas llums o espais plans, o siga, formant un sever entaulat, rodejat per una cornisa de rica talla combinada ab escuts representant los emblemas dels títols acadèmics.

En la part del saló destinat al tribunal s'hi ha collocat una taula recoberta ab rich tapis y sillóns peral's professors, una y altres de bon gust y mèrit indiscutible. En lo centre de l'estradó y presidint los actes y ceremonias hi ha'l quadro de Sant Tomás d'Aquino, obra d'en Casas, de que ja parlarem en son dia. Lo march en que ha sigut enquadrada la nova pintura d'en Casas és d'exquisit gust, resultant per son dibuix, forma y talla, una verdadera obra d'art.

Los sitials peral' públich resultan també preciosos, d'hermosa talla y d'un gust artístic tan ben comprès, que si bé cada part és de dibuix adequat y diferent, lo conjunt resulta perfectament armònic ab la forma y lo del total decorat del saló.

En la pintura s'ha imitat lo noguer dominical i els tòns serios, observant els punts policromats, com són las extremitats y centres de las vigas del sostre y els escuts de la cornisa, tan ben collocats que resultan aixís a modo de perlas encastadas en la joya artística que decoran. La llum la reb per un grandios finestrall, ab artístiques vidrieras de colors de tòns relacionats ab la pintura del Saló.

Lo nou Saló de graus, de nostra Universitat Pontificia, és en resum digna dependència del monumental edifici aixecat en la part alta de la ciutat y mereixen nostres més sincers aplaudiments quantas persones han intervingut en sa realisació y molt especialment lo Sr. Vis-Canciller Dr. D. Joan Corominas, iniciador de l'idea, que ha sigut felíssim portada a cap pel Dr. D. Isidre Gomá, Vis-Rector y l'escultor D. Feliu Ribas que ha dirigit y executat ab notable acert tota la decoració y ha sabut interpretar perfectament los desitjos de tots. Rebi l'amich Ribas una més coral felicitació per son nou triomf artístich.

X.

La Senyera de "Joyentut"
Subscripció oberta per las dònas de Tarragona y sa comarca pera regalar una Senyera a "Joyentut Catalanista".

Suma anterior, 589'55 pessetas.—Senyora N. B., 5 pessetas.—Senyora Na Josepha Martí Bofarull, 1.—Senyora Na Dolors González Vilá, 0'50.

—Srita. Na Maria González Vilá, 0'50.
—Srita. Na Josepha Ventosa, 1.—Senyoreta N'Adela Oliva, 5.—Srita. Na Dolores Martinez, 3.—Srita. N'Agna Cadiach, 0'10.—Srita. Na Montserrat Vidal Huguer, 5.—Srita. Na María Tarín López (València), 5.—Srita. Na María Solé, 1.—Srita. Na Carme Solé, 1.—Srita. Na Catarina Delfi, 0'10.
—Srita. Na Dolores Ventosa (Mas d'en Guerra), 3.—Srita. Na Mercè Miracle Vallvé, 2.—Una petita Catalanista, 1. TOTAL, 623'75 pessetas.

* * *
Lo vinent diumenge quedará definitivament tancada la suscripció.

* * *
Per erro de ploma, se varen posar com a total en la darrera llista, pessetas 592'05 en compte de 589'55 com és en realitat.

NOVAS

CAMPANYA ELECTORAL

Preguem a tots los companys d'aquesta ciutat, se servevan coneixer a les reunions electorals que tenen lloc cada dia a l'Associació Catalanista, de 7 a 12 de la nit.

* * *
A mida que s'acostan las eleccions de diputats a Corts, creix l'entusiasme dels elements catalanistes de aquesta circunscripció pera treballar ab decisió y votar com un sol home la candidatura de D. Ferrán de Querol.

Las notícies que tenim de Reus són inmellorables. Cada nit a la «Lliga Catalanista» de la vinya ciutat, se reuneixen los elements més prestigiosos de la població, encoratjantlos los informes que a cada moment arriban dels pobles d'aquella rodalia. Puig sembla talment que l'esperit català desvetlla de veritat pera donar una bella mostra de sa voluntat y poder.

No són menys afalagadoras las novas que rebérem de la part del Priorat. Los nombrosos elements que s'han reunit allí pera defensar la candidatura d'en Querol, no paran ni descansen un moment. Avuy se celebrarà una important reunió a Falset, pera acordar los preliminars d'un gran meeting de propaganda que tindrà lloc ben aviat.

Digne coronament d'aquesta explosió d'entusiasme que arrèu s'observa, és lo que succeeix a Tarragona. La nostra Associació se veu cada nit més concorreguda yls treballs electorals se realisen cada vegada ab més delit. Los elements catalanistes escampats per tots los pobles del Camp, envian tot sovint satisfactorias notícies, ab lo qual res té d'estranys que l'animació y la confiança creixi.

Arrodoneix lo quadre las mil y una invencions dels nostres enemichs. Ells contribueixen a la nostra propaganda, puig ab tals invencions que la sensatesa rebutja, fan més simpàtica la campanya regionalista y la candidatura d'en Querol.

* * *
Com la candidatura de nostre amich D. Ferrán de Querol ha vingut a pertorbar los plans dels polítics d'ofici, començan a combatreixen valente de tots los medis que'l hi sugereix l'esperit de conservació.

Aixis no és estrany que s'hagi fet correr que nostre candidat se retirava. Per ara y per endavant, debèm desmentir d'una manera clara y categorica semblants rumors, que no tenen absolutament cap fonament.

Decidirem anar a la lluita electoral y d'aquest propòsit no'n desistirem per res, y mens ara que estem, rebent probas que ns conforman de l'entusiasme ab que ha sigut rebuda l'esmentada candidatura per tots los elements autonomistas de la circunscripció.

Diumenge passat una nombrosa comissió de l'Associació Catalanista tingué lo gust de visitar al ferm company de causa y brillant escriptor, lo Sr. Canonge de Vich D. Jaume Collell.

Lo Sr. Collell nos rebé ab exquisi-

ta amabilitat, passant al seu costat un parell d'horas, que transcorren volant; se parlà de tot, mostrantse lo Sr. Collell entusiasta de Tarragona y de sos monuments, essent també gran la fè que té en lo perydre de Catalunya.

A l'agair al distingit escriptor catalanista l'acollida que ns dispensà, li remerciem ademés l'interès que demostra pera nostre modest setmanari, puig com a record de sa estada a Tarragona prompte podrà assaborir nostres lectors un interessant treball sobre assumptos arqueològichs.

Elements valiosos y entusiastas per los nostres ideals, de l'Espluga de Francoli, han decidit constituir en aquella vila una Associació Catalanista, havent sigut ja presentat lo reglament al Gobern Civil pera la deguda aprobació.

Felicitem de tot cor a nostres companys de l'Espluga y creyem inútil encoratjarlos, puig sabem que estan disposats a treballar de ferm pera donar gran èmpeta'l catalanisme, lo que molt convé en una població que fins ara ha sigut un dels baluarts més fermes que ha tingut lo caciquisme en nostra província.

Nostres amichs de Montblanch estan ultimant los treballs pera constituir en aquella important vila una Associació Catalanista.

Celebrarèm que l'idea no s'abandoni, puig cal per tots los entornos de Catalunya, al devant dels esforços dels nostres enemichs, empêndrer una activa campanya de propaganda dels nostres ideals.

Abans d'ahir se reuniren en lo «Centre Industrial» bon nombre de comerciants, industrials y comissionistas directament interessats en lo negoci dels sucs. Tots estiguérem completament d'acort en apreciar los grans perjudicis que ocasionaria al públich lo projectat *trust* del sucre y que per lo tant convenia treballar en contra de l'esmentat monopoli.

Se acordà que immediatament se enviés un telegrama'l Sr. President del Consell de Ministres pregantli s'oposi al *trust* del sucre, que ocasionaria la ruina de molts industrials y encariria extraordinariament un article de tant consum.

També s'acordà que una comissió dels reunits passés a visitar al senyor Gobernador a fi de que transmetés al Gobern las aspiracions dels industrials tarragonins. Aquesta comissió complí ahir son comès, essent presentada'l Sr. Santos Ortega, per don Ramón de Morenes.

Se troba malalta de bastanta gravetat la respectable senyora D. Mónica Mayoral, mare de nostres distingits amichs D. Adolf y D. Angel Aratal.

Fem voix pera que Nostre Senyor concedesca a la malalta una prompta millora.

L'acreditat establebiment tipogràfic de Barcelona, *L'Avenç*, acaba de començar la publicació d'una Biblioteca popular que vé a omplir un buit cada dia més sentit pel poble català a causa de l'expandiment de la nostra nacionalitat, que porta en si l'ús cada dia creixent de la nostra llengua: *ofrir lectura abundosa y triada per un prèu mòdic.*

Lo plan de publicació que creyem ha d'esser lo més profitós y que millor pot cumplir l'objecte pera que ha sigut creada, és lo següent:

Primer. Proveir la nostra llengua de traduccions de las més remarcables obras que ha produït l'esperit humà en tots los països y en totas las èpoques.

Segon. Popularizar las obras dels nostres autors contemporanis, procurant reunir las principals dels poetas y prosistas als quals més fortà empenya dèu lo nostre actual Renaixement.

Tercer. Adaptar y extractar las obras dels clàssics catalans dels meillors temps de la nostra llengua.

Quart. Tornar a la forma d'expressió catalana las obras dels nostres principals escriptors de diverses èpo-

cas que per circumstancies especials de lloc y de temps las han escritas en llatí, castellà, francès etz.

Los volums publicats fins ara són: «D'aquí y d'allà», d'en Santiago Rusiñol. «Contes» (primera sèrie), traducció d'en J. Casas-Carbó, de Lleó Tolstoy. «Croquis Pirinenchs» (primera sèrie), d'en J. Massó Torrents; estant en premsa, obres d'en Maeterlinck, Sasset, Dante, Molière, Schiller, Guanyabéns, Goëte, J. Massó Torrents, Emerson, Balmes, Shakespeare, A. Rubió y Lluch, J. Roca Cupull, Turmeda y altres.

Cada volum de 100 planas ab coberta a dues tintas se ven al preu de 50 cèntims.

Camisas y corbatas alta novata. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Aquesta nit se celebrarà al Centre Català, una lluïda funció dramàtica posant en escena las aplaudides comedies, «La sombra d'un vestit» y «Roncar despierto» y la bonica sarraïna «Los Carboneros».

Lo proper dijous, festivitat de Sant Joseph, s'inauguraràn las reformas introduïdes en lo local, que segurament cridarà l'atenció de tothom pel bon gust y riquesa ab que han sigut realitzades. Ab aital motiu tindrà lloc un ball de societat que promet ésser un aconteixement.

Convalecencies. —Ovi Lleitina Giol.

Ha traslladat lo seu domicili a Barcelona, per conveniences de professió, nostre bon amich y entusiasta company N'Antoni Renau, que havia desempenyat ab molt d'acerç lo càrrec de Secretari de «Joventut Catalanista».

L'amich Renau deixa entre nosaltres un buit difícil d'omplir, per lo que la seva ausència serà sentitíssima.

Tot deplorant la separació de tant estimat company, li desitjém molta sort y prosperitat en sa professió.

Lo diumenge prop passat morí a Barcelona'l ferm catalanista nostre benvolgut amich en Vicens Mestres y Tauler.

Las simpatías ab que comptava entre las classes socials de Vilafranca, quedaren ben demostradas a la conductiò del cadàver al cementiri de aquella última població, puig fou una verdadera manifestació de dol.

Rebi tota la seva distingida família nostre pèsam.

Neurastenia. —*Neurosteógeno Sugraine.*

De nostre benvolgut amich D. Modest Nadal, fabricant de l'acreditat específic «Emulsió Nadal», hem rebut una col·lecció de papers secants, anunciadors del dit específich.

Agraim l'atenció.

Orfebreria religiosa y ornamentals de Iglesia. —J. CABALLÉ GOYENECHE.

Cansat de provar específichs sensé cap resultat, l'únich que m'ha fet surtit espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESC SUGRANES, COMTE DE RIUS, 9.

Venda d'una casa en molt ventatjoses condicions una casa situada al carrer de Santa Creus, 15, cantonada a la de Descalsos, en aquesta ciutat, composta de planta baixa ab magatzems, cup per vi y dos pisos.

Informarán al mateix carrer de Santa Creus, 4, (Fusteria).—Tarragona.

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenades pastilles ALONSO HERMANOS elaborades a Logroño de fa mes de 40 anys. Són eficacment recomenadas per son agradabilis-sim paladar y excelents condicions nutritivas que les fan superiors a totes las imitacions.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de JOSEP CARDONA, Portalet, I y Plassa de la Font, 51, Tarragona.—Marca de fàbrica «La Cabra».—Unich depòsit a Tarragona de las anoménades pastas italianas pera sopas, que's reben semanalment als establebiments Cardona, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participem als consumidors de tan excelent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los seyors Cardona, en lo que hi trobarán un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumament baratos.—Venda de pà y sopa «Gluten» pera's diabetichs. Extens assortit de distintas classes de formatges nacionals y extrangers.

Portalet, 1.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

VAQUERÍA SUISSA

Aquest important establebiment serveix llet al públich **tots los dies**, demà y tarde. Las horas d'esmunyir serán de sis a nou del matí y de cinch a set de la tarda.

S'expendrà **exclusivament** en las mateixas quadras, Carrer de Armanyá, entre'l's de Lauria y Adriano, y en los magatzems de loza, cristall y porcelana que la **Sra. Vda. de Joseph Mercadé**, poseeix a la **Rambla de Sant Joan, 44**.

A totes horas y particularment a las d'esmunyir, podrà'l públich visitar la Vaquería.

NOTA IMPORTANT. Las vacas que acaba de rebre aquesta casa són Suisses, vingudes directament d'aquell país.

Lo Doctor **J. Oller Rabasa**, ex-alumn de professors Baginski y Jacobson, de Berlin; Lermoyez, Gougenheim y Viollet, de Paris, avisa'l públich son consultori especial per

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde mes d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quants Emulsions y reconstituyents se preconitzaven per aquells cassos, vaig ensenyjar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Siloni, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch' assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presentats á la meva clínica á causa d'afeccions genitales provi entas de la falta de fixesa de las viscències abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y maternitat de la ciutat. Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expón altre del mateix nom.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molts senyors meus presentats á la meva clínica la Sra. Dª N. N. afirman que el **Cloro-anemín**, ab irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forces, vaig prescriurel lo **Xarop Climent**, i foren assombrosos los resultats, doncs en poch temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren les reglas.—Dr. Letamendi.

Ovi Lecitina Giol

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set á dos quarts de nou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de dues á les tres de la tarda.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set á dos quarts de nou del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL
DE
A. PONS ICART

SAN AGUSTÍ. NUM. 21, PIS SEGÓN. TARRAGONA

Tractament especial de las malaltias de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, employmientos duras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

MAQUINARIA
agrícola, industrial y vinicola
Complert assortit en ferreteria
MARCELÍ VICENS
APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpera y C., constructors d'aradas y bògits pera ondas llaurades y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranjer..... 2 »
Número d'avuy..... 10 céts

Anuncis a prèus reduits

EMULSIÓ NADAL

Única que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academias de Mèges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

Joan Ruiz y Porta
Procurador

Méndez Núñez, 16, 2°. TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigus de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota prova al devall d'u canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebòns, que qui ai Rafael ni Murillo los podria fer melló, apropósito per regalos; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menes que són molt barato y bons.

Mellor dit: no ya cap casa en tanc bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Negoci lucratiu

Venda de varis participacions, de la societat tarragonina Pedrol y Companyia, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada á l'extracció de materials fecals pel sistema «INODORO».

Darán rahó á l'Administració d'aquest setmanari.

Fàbrica de sabó

DE
Miquel Melendres

Sabó desde 0·20 ptas., 0·22 y hasta 0·38 la lliura.

Se serveix a domicili.

Vilamitjana, 9, (Pla de la Sèu, devant la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest antic taller se construeixen tot lo referent al ram de fusteria, lo mateix en quant á obres, que'n treballs artístich-decoratius y de luxe.

11, MENDEZ NUÑEZ, 11,

Centre d'Instrucció Musical

de Tarragona

EN LO

SALÓ AYNE

Queda oberta la matrícula pera l'ingrés a las classes de Solfeig, Teoria de la música, Piano y Instruments d'arch.

Lo dia 1.º d'Octubre quedá obert lo curs de 1902 a 1903.

Horas de classe

Senyoretas: de 5 a 7 de la tarda.

Noys: de 6 a 8 de la nit.

RELLOTGERIA
DE
E. RIGAU

Baixada de Misericordia 14
TARRAGONA

CLÍNICA DENTAL

DE
D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU
PROFESSOR-DENTISTA

Uniò, 44, pral.-Tarragona

Curació prompta de las malaltias de la boca y dents. Extracciones sense dolor. Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparells de totas classes y empleo de tots los anestesics coneguts.

GRAN FÀBRICA DE BRAGUERS
34, UNIÓ, 34
Herniados (TRENCATS)

Aquest establecimiento compta ab los avensos més moderns y práctics que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopédichs.

Especialitat en lo bragger Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trencadures.

Grans existencies en braguerets de goma pera la curació radical de las trencadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirurjia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que han tingut occasió de coneixela, tant per los generos de son catàleg com per los prèus redunits.

PERE MONTSERRAT. UNIÓ, 34-TARRAGONA

La véritable propaganda

és farà usant tots los catalans l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA.

ABONOS

químichs y minerals garantis per son més alt poder fertilizant, elaborant los complets especials pera cada terra y cuiliu.

ABONOS

organico-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció á las necessitats de la planta y terra á que deuen destinar-se.

Despullas, tercerilla etz., grans legums etz.

COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

La Joya del Centre Establiment de begudas

JOSEPH RIOLA

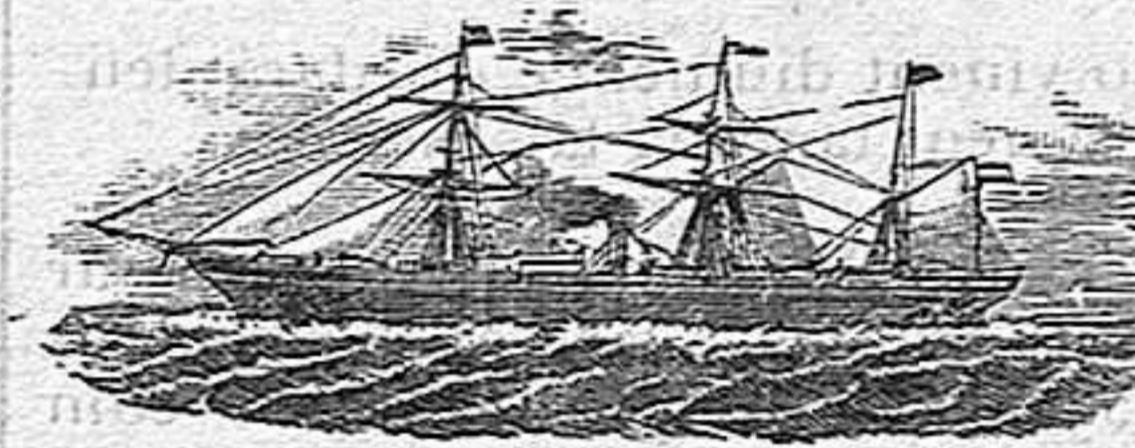
Tarragona.—22. RAMBLA DE SANT JOAN. 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica.

Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps.

Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas á prèus econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Serveys de la Companyia Transatlàntica

Línia de Cuba y Méxic.—Lo dia 16 de Mars sortira de Bilbao, lo 19 de Santander y l'20 de Coruña, lo vapor Alfonso XIII, directament pera Habana y Veracruz. Adm. passatge y carrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Mars sortira de Barcelona, lo 28 de Malaga y l'30 de Cadiz lo vapor Buenos Aires, directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, Isla de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Mars sortira de Barcelona, lo 13 de Malaga y l'15 de Cadiz lo vapor Montevideo, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curacac, Puerto Cabello y La Guayra, admitem passatge y carrega pera Veracruz ab trasbord á Habana. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord á Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Carúpano y Trinitat ab trasbord a Curacao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 28 de Mars sortira de Barcelona, habent fet las escases intermitentes lo vapor Isla de Luzón, directament pera Port-Said, Suez, Colom, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de India, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Mars sortira de Barcelona, l'3 de Valencia, l'5 de Málaga y l'7 de Cadiz, lo vapor Reina Maria Cristina directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canàries.—Lo dia 17 de Mars sortira de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant, lo 20 de Málaga y l'22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament per Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Po.—Lo dia 25 de Mars sortira de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor San Francisco pera Fernando Po, ab escalas en Casablanca, Mazagan y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes. Per a més informes dirigir-se á son agent D. Emili Borrás.

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malaltias del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4. Barcelona.

Farmacia Plana
al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquisits d'origen.—Compleit assortit de medicaments pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals
TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencies de tots los cursos de las Facultats de Dr. y Ciencias socials y Filosofia y Lletres, comprendent en aquesta darrera les seccions corresponents a les tres llicenciaturess.

Lo curs, com en anys anteriors, començarà l'1 dia 1.º d'Octubre, com així ho disposa l'art. 3.º del Reglament.

S'admeten alumnes internos y externos.

L'Academia compia ab suficient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director D. Francesc Duarte, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVEZA

de primera qualitat, se serveix á prèus reduïts en l'acreditat establecimiento

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y prèus econòmics.

Aquesta triple ayga de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y vend en botellas de 1/4 de litre al prèu d'una peseta.

A engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra-Roura.

A la menuda: Farmacia del Centro.-Tarragona.-Demanar AYGLA NAF SERRA

DE LAS 9 DEL MATÍ Á LAS 5 DE LA TARDE.